

jen na jeden rok a je na základě tohoto povolení kutěř oprávněn podle § 19 hor. zák. provozovati ve svém obvodu kutná díla. Po uplynutí roku zaniká kutací povolení samo sebou, byly-li však v prvním roce zahájeny kutací práce, přísluší kutěři nárok na prodloužení kutacího povolení podle § 16 hor. zák., avšak jen na rok nejbližší příští; chce-li pak žádati za prodloužení na rok další, musí prokázati kutací práce v roce předchozím (srov. rozh. nejvyššího správního soudu Bohuslav adm. čís. 7385). Prodloužení může revírní báňský úřad odepřít jen tehdy, nekonal-li oprávněný během roku žádné práce kutací (srov. rozh. Budwinski čís. 8456/1892 A a čís. 7713/1910). Kutací právo neposkytuje však výhradní právo ke kutání a může je míti pro týž obvod několik kutěřů. Chce-li kutěř míti v určitém obvodě kutací právo pro sebe sama, musí podle § 22 hor. zák. ohlásiti u revírního báňského úřadu na základě svého kutacího povolení bod, kde zamýšlí zahájit práci kutací a kde chce postavit kutací znamení, a od okamžiku, kdy ohláška taková revírního báňského úřadu dojde, nabývá kutěř v obvodu kruhu, jehož středem je bod pro postavení kutacího znamení udaný, výhradní kutiště. Výhradní kutiště je akcesorním právem, jež spočívá na všeobecném kutacím povolení, nemůže tedy existovati bez tohoto všeobecného povolení, a zánikem jeho zaniká i výhradné kutiště a rovněž vzdáním se (§ 251 hor. zák.). Konečně zaniká výhradní kutiště odnětím, jež vysloví báňské hejtmanství podle §§ 241 a 242 hor. zák. jako trest za zanedbané podání zprávy o vykonaných pracích ve výhradních kutištích a za zanedbání práce předepsané v nich. Z toho, co uvedeno plyne, že kutacím povolením se nabývá pouze úřední oprávnění ke kutání, t. j. oprávnění k vyhledávání a otvírání vyhrazených nerostů (§ 13 hor. zák.), že toto oprávnění se uděluje určité osobě, t. j. uchazeči, který se zmocňuje k provádění určitých úkonů v určitém obvodu za podmínek zákonem stanovených, že nelze oprávnění to na roveň postavit právu vlastnickému nebo jinému věcnému právu, a že výhradní kutací práva jsou co do svého trvání a přípustnosti prodloužení závislá na kutacím povolení, jímž jsou kryta (rozh. Budwinski čís. 6647/1892). Správně proto usoudil odvolací soud, že povaha výhradních kutisek vylučuje, aby byla určena po rozumu § 294 obč. zák. k trvalému užívání horního tělesa (dolových měř), když nemohou ani sdíleti osud hlavní věci. Je proto lhostejno, zda dlužník propůjčená mu výhradní kutiska určil k trvalému užívání horních těles, na nichž nabyla žalobkyně pro své pohledávky knihovního práva zástavního, když určením takovým kutiska ta se nemohla státi příslušenstvím těchto horních těles. Nepřísluší proto žalobkyni jako hypotekární věřitelce ke sporným výhradním kutiskům právo, které by nedopouštělo exekuci vedenou žalovanou na kutiska, žaloba podle prvního odstavce § 37 ex. ř., dovolatelkou podaná je proto bezdůvodná a byla právem nižšími soudy zamítnuta.

Čís. 13305.

Ustanovení § 1298 obč. zák. předpokládá, že smlouva nebyla vůbec nebo řádně splněna. Byla-li však věc dodána a přijata, jde o náhradu škody z bezprávného činu, nikoliv z porušení smlouvy, tvrdí-li kupitel,

že mu vzešla škoda z vadnosti dodané věci. Tento kupitelův nárok se promlčuje ve lhůtě tříleté.

(Rozh. ze dne 22. února 1934, Rv I 1250/32.)

Žalující firma dodala žalovanému tašky. Proti žalobě o zaplacení kupní ceny namítl žalovaný započtením nárok na náhradu škody, jež prý mu vzešla tím, že dodané tašky byly vadné. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Odvolací soud uznal podle žaloby, ale uznal též vzájemnou pohledávku namítanou započtením po právu a vyhověl žalobě jen, pokud žalobní nárok převyšoval vzájemnou pohledávku namítanou započtením.

Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc odvolacímu soudu, by o vzájemné pohledávce žalovaného dále jednal a znovu rozhodl. V otázkách, o něž tu jde, uvedl v

důvodem:

Žalovaný doličoval, že mu pohledávka, kterou namítal k započtení, povstala jednak tím, že měl výlohy 178 Kč při vyřazování vadných tašek, které mu žalobci dodali, jednak tím, že musí uhraditi staviteli výlohy 2.905 Kč, které vyžadovala oprava domu, krytého taškami žalobci dodanými a poškozeného jejich vadností (promokavostí). Že se hodnota dodaných tašek zmenšila pro jejich vady, žalovaný netvrdil a nežádal zmenšení tržebné ceny. Z tohoto přednesu žalovaného jest vidno, že neuplatňuje nárok ze správy podle první věty § 932 obč. zák., nýbrž že uplatňuje — jak také výslovně prohlásil při výslechu jako strana u odvolacího soudu — nárok na náhradu škody, která mu byla způsobena vadností tašek, tedy nárok podle poslední věty prvního odstavce § 932 obč. zák., která ustanovuje, že dodavatel ručí ve všech případech za zaviněnou škodu. Tento nárok není nárokem ze správy, byť i byla o něm zmínka v § 932 obč. zák., nýbrž je nárokem samostatným ve smyslu § 1295 obč. zák., což vysvítá již z toho, že předpokládá zavinění, kdežto při správě na vině nezáleží (srov. na př. rozhodnutí čí. 2434, 4749, 6860 sb. n. s.). I lhůty § 933 obč. zák. týkají se proto jen nároků na zrušení smlouvy a na přiměřenou slevu, nikoli také nároku na náhradu škody, pro nějž platí všeobecná tříletá promlčecí lhůta podle § 1489 obč. zák. (rozhodnutí čí. 6530, 6860 sb. n. s.).

Při nároku na náhradu škody podle § 1295 obč. zák. musí strana, která náhradu žádá, dokázati bezprávný čin neb opomenutí druhé strany, škodu a příčinnou souvislost mezi škodou a bezprávným činem. Ustanovení § 1298 obč. zák. nepřichází tu v úvahu, neboť předpokládá, že smlouva nebyla vůbec nebo řádně splněna, kdežto v souzeném případě žalobci žalovanému tašky dodali a tento je jako plnění přijal (srovnej motivy k § 932 obč. zák. str. 296, pak Věstník str. 116/1916 a Klang k § 932 str. 570 a k § 1298 str. 46); jde tu tedy o náhradu škody z bezprávného činu, nikoli z porušení smlouvy.